

них» студентів, а ступенева система оцінювання забезпечує дотримання принципів об'єктивності та прозорості.

Література

1. Лисаченко О.Д. Методичні аспекти та організація самостійної роботи на кафедрі гістології, цитології та ембріології / О.Д. Лисаченко // Актуальні проблеми сучасної медицини: вісник ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія». – 2012. – Т.12, вип.3 (39). – С.184-186.
 2. Стефанович Н.Я. Удосконалення організації самостійної роботи студентів / Н.Я.Стефанович // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології: збірник наукових

праць. – 2009. – №1. – С. 156-159.

3. Уйсімбаєва Н. Самостійна робота як ефективний засіб активізації творчої самостійності студентів / Н. Уйсімбаєва // Наукові записки: серія педагогічні науки. – 2009. – вип.87. – С. 171-175.

4. Шляхи підвищення мотивації студентів для покращення якості навчання на кафедрі нейрохірургії і неврології Одеського національного медичного університету / А.С. Сон, В.В. Добровольський, Ю.І. Горанський // Медична освіта. – 2012. – №3. – С. 86-88.

Одержано 30.09.2013 року.

УДК: 371.315+378.147

ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ У СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Н.Я. Іваночко

Івано-Франківський національний медичний університет

ПРОВЕДЕНИЕ ИТОГОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЯ У СТУДЕНТОВ НА КАФЕДРЕ ХИРУРГИИ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА

Н.Я. Иваночко

Ивано-Франковский национальный медицинский университет

CONDUCTING THE FINAL MODULAR TEST IN STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF SURGERY AT THE FACULTY OF DENTISTRY

N.Ya. Ivanochko

Ivano-Frankivsk National Medical University

Резюме. У статті відтворені складові структури Болонського процесу з огляду оцінювання знань студентів під час проведення підсумкового модульного контролю у майбутніх лікарів стоматологів на кафедрі хірургії стоматологічного факультету. Вказані засоби проведення практичних занять із використанням теоретичного опитування, ситуаційних задач та тестового контролю. Показано значення наочності та безпосередньої участі студентів у процесі відпрацювання практичних навиків і вмій. Наведено приклади оцінювання студентів за бальною шкалою із вказанням максимального і мінімального критерію оцінювання знань. Вирішення поставлених до виконання тестових завдань та практичних навиків дає можливість оцінити якість підготовки майбутнього фахівця, а також здатність його самостійно, адаптовано та професійно використовувати їх у практичній діяльності.

Ключові слова: *Болонський процес, студенти, критерії оцінювання.*

Резюме. В статье отображены составляющие слагаемые Болонского процесса в ракурсе оценивания знаний студентов во время проведения итогового модульного контроля у будущих врачей стоматологов на кафедре хирургии стоматологического факультета. Указаны методы проведения практических занятий с использованием теоретического опроса, ситуационных задач и тестового контроля. Показано значение наочности и непосредственного участия студентов в процессе осваивания практических навыков. Приведены примеры оценивания студентов по балльной шкале с указанием максимального и минимального критериев оценивания знаний. Решение поставленных к выполнению тестовых заданий и практических навыков дает возможность оценить качество подготовки будущего специалиста, а также его возможность самостоятельно, адаптировано и профессионально использовать их в практической деятельности.

Ключевые слова: *Болонский процесс, студенты, критерии оценивания.*

Summary. The article focuses on the main structures of the Bologna process in terms of students' knowledge evaluation during the final modular exams in future dentists at the Department of Surgery of the Faculty of Dentistry. It describes the means of giving practical lessons with the use of theoretical surveys, situational problems and tests. The importance of the direct involvement of the students in the process of developing their practical skills is noted. The examples of student assessment scale indicating the maximum and minimum criteria of knowledge assessment are provided. Checking the results of the students' tests and their use of the practical skills makes it possible to assess the quality of the training of the future specialist, and also his or her ability to use the acquired skills and knowledge independently and professionally in practice.

Key words: *Bologna process, students, evaluation criteria.*

У сучасному оточенні освіта України в цілому і вища школа знаходяться в єдиній інтеграції з вимогами європейської спільноти. Вища освіта на сучасному етапі зобов'язана базуватись на новітніх фундаментальних принципах і підходах до організації навчального процесу. Мо-

дернізація і реформування її складових ланок із залученням основних постулатів Болонського процесу сприяють втіленню її в європейський освітній простір [1,2]. Болонський процес- структурне реформування вищої освіти, програм і методів навчання, а також контролю оцінювання нав-

Таблиця 1.

Вид контролю	Максимальна оцінка	Критерії оцінювання
Практичний навик (2)	10	<p>10 – методично і технічно правильно виконує практичний навик та вірно діє у змодельованих клінічних ситуаціях; повністю володіє теоретичними засадами виконаних практичних дій, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами;</p> <p>9 – методично і технічно правильно виконує практичний навик, не впевнено діє у змодельованих клінічних ситуаціях; не повністю володіє теоретичними засадами засвоєних практичних дій;</p> <p>8 – методично правильно, але технічно з неточностями виконує практичний навик, допускаючи окремі несуттєві помилки;</p> <p>7 – теоретично алгоритм виконання знає, практично виконує з порушеннями методичності та техніки;</p> <p>6 - володіє методичністю, технікою виконання, допускає помилки, які самостійно виправляє, не знає інформативності навиків;</p> <p>5 – студент виявляє знання й розуміння окремих положень практичного навика, виконує завдання тільки за зразком;</p> <p>4 – студент виявляє знання і розуміння окремих положень практичного навика, його відповідь не є осмисленою, виконує завдання тільки за зразком, самостійно не справляється з практичною роботою;</p> <p>3 – недостатньо володіє методичністю та технікою виконання, не знає інформативності навиків, допускає помилки, які не може самостійно виправити, не може виконати завдання за зразком, виконує елементарні завдання;</p> <p>2 – недостатньо володіє методичністю та технікою виконання, не знає інформативності навиків, допускає помилки, які не може самостійно виправити, не може виконати завдання за зразком, не виконує елементарні завдання;</p> <p>1 – студент не спроможний самостійно виконати практичний навик, його відповідь не є осмисленою;</p> <p>0 - студент не має знань щодо виконання практичного навика.</p>
Теоретичне питання (2)	10	<p>10 – знає теоретичний матеріал у повному обсязі, наводячи у відповідях різноманітні приклади, дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей;</p> <p>9 - знає теоретичний матеріал у достатньому обсязі, дає неповні, але точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань;</p> <p>8 - знає теоретичний матеріал добре, незначно помиляється в його інтерпретації, відповіді на питання викладає не послідовно з допомогою навідних питань, вони не є вичерпними;</p> <p>7 - знає теоретичний матеріал задовільно, помиляється в його інтерпретації, відповіді на питання викладає не послідовно, з допомогою навідних питань, вони не є вичерпними, на додаткові питання відповідає з неточностями;</p> <p>6 – студент засвоїв зміст навчального матеріалу і задовільно його розуміє, допускає помилки у відповідях на запитання;</p> <p>5 – студент має труднощі під час самостійного формулювання відповіді, відповідає на окремі навідні питання, загальної підготовки не вистачає для ведення дискусії;</p> <p>4 – демонструє слабкий рівень теоретичних знань; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь на питання, на додаткові питання відповідає з помилками, загальної підготовки не вистачає для ведення дискусії;</p> <p>3 – студент відтворює лише окремі моменти теоретичного матеріалу, на навідні питання відповідає з неточностями;</p> <p>2 - студент відтворює лише окремі моменти теоретичного матеріалу, на навідні питання не відповідає;</p> <p>1 - студент не може відтворити теоретичного матеріалу, на навідні питання відповідає з неточностями;</p> <p>0 – студент не може відтворити теоретичного матеріалу, на навідні питання не відповідає - знання відсутні.</p>
Ситуаційна задача (2)	10	<p>10 – повністю правильно вирішена і пояснена ситуаційна задача;</p> <p>9 – задача вирішена правильно, але пояснена не в повному обсязі;</p> <p>8 - задача вирішена правильно, але пояснена з неточностями;</p> <p>7 - задача вирішена правильно, але не пояснена;</p> <p>6 – задача вирішена з окремими несуттєвими неточностями; пояснення правильні;</p> <p>5 – задача вирішена з окремими несуттєвими неточностями; пояснення неповні;</p> <p>4 – задача вирішена з окремими несуттєвими неточностями; пояснення відсутні;</p> <p>3 – задача вирішена не повністю, є правильні пояснення;</p> <p>2 - задача вирішена не повністю, пояснення з неточностями;</p> <p>1 - задача вирішена не повністю, пояснення неправильні або відсутні;</p> <p>0 – задача не вирішена, пояснення відсутні.</p>
Тестове завдання (10)	2	<p>2 – вибрана правильна відповідь (правильні відповіді);</p> <p>1 – вибрані не всі правильні відповіді або вибрані правильні і неправильні відповіді одночасно.</p>

чальних здобутків студента. Впроваджена кредитно-модульна система навчання покликана підвищити якість освіти майбутнього фахівця із врахуванням вимог освітньо-професійної програми. Базисом даної структури є ефективні інноваційні педагогічні впровадження із залученням новітніх інформаційних технологій [3,4]. В даному контексті викладач зобов'язаний мотивувати студентів до навчання, спонукаючим чинником має стати його бажання бути конкурентноспроможним на сучасному ринку праці.

Основними постулатами навчального процесу при виконанні практичних завдань, винесених на підсумковий модульний контроль, є:

- формування творчої активності у студентів та закріплення технік окремих хірургічних маніпуляцій і процедур;
- навчання студентів із врахуванням освітньо-професійної програми, яка передбачає не тільки загальноприйняті стандарти, але і бачення студентів даної тематики;
- адаптація студентів до навчального процесу з метою отримання основ професійної кваліфікації;
- підвищення рівня засвоєння матеріалу;
- розвиток наполегливої необхідності в конкретній ситуації доцільно та вибірково-вправно застосовувати на практиці отримані знання.

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженій МОЗ України (2005).

Оцінка за модуль визначається за поточну навчальну діяльність (у балах) та виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів при вивченні модуля - 200, у тому числі за поточну навчальну діяльність - 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю - 80 балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають максимуму за одне заняття, на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальне завдання студента ($9 \times 13 + 3 = 120$).

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент при вивченні модуля для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення 5 балів, що відповідають мінімуму задовільних знань, на кількість тем у модулі ($5 \times 13 = 65$).

Сума балів за кожне заняття складається з:

- відповіді на 3 тестові завдання: максимум 3 бали;
- розв'язання ситуаційної задачі: максимум 2 бали;
- виконання практичного завдання або відповідь на теоретичне питання: максимум 4 бали.

При відповіді на теоретичне питання студент отримує 4 бали, якщо відповідь повністю правильна, 3 бали - якщо відповідь правильна після навідних питань, 2 бали - якщо він допустив певні неточності, 1 бал - якщо висвітлив питання частково, і 0 балів - при неправильній відповіді або при її відсутності. При виконанні практичного завдання студент отримує 4 бали при його правильному виконанні, 3 бали - якщо виконання правильне після навідних питань, 2 бали - при виконанні з неточностями, 1 бал - при виконанні лише його окремих складових частин та 0 балів - при неправильному виконанні або при невиконанні завдання.

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи студентів (індивідуальних завдань):

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента:

- виступ з науковою працею на студентській науковій конференції - 3 бали;
- участь у роботі студентського наукового гуртка без виступу на студентській науковій конференції (з відвідуванням не менше половини його засідань) - 2 бали;
- повідомлення на практичному занятті про прочитану в науковому журналі статтю за темою практичного заняття - 1 бал за кожну статтю;
- чергування в клініці - 1 бал за кожне чергування.

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем кожного модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Підсумковий модульний контроль передбачає відповідь на 2 теоретичні питання з переліку, наведеного в робочій програмі (максимум 10 балів за кожне питання), демонстрацію виконання 2 практичних навичок з переліку, вказаного наприкінці модуля (максимум 10 балів за кожен навик), вирішення двох ситуаційних задач (максимум 10 балів за кожну задачу) і відповіді на 10 питань тест-контролю (максимум 2 бали за кожне питання).

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час модульного контролю, складає 80, які структуровані так, як представлено в нижченаведеній таблиці 1.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Висновки

1. Запропонована модель навчального процесу при проведенні підсумкового модульного контролю сприяє підвищенню рівня професійної підготовки студентів шляхом закріплення набутих практичних навичок.

2. Вдосконалення практичних навичок тотально пов'язане з детальним вивченням теоретичного аспекту тематики окремої нозологічної форми при підготовці до заняття.

Література

1. Будапештсько-Віденська декларація про створення Європейського простору вищої освіти- 12 березня 2010 р.
2. Волосовець О.П. Питання якості освіти в контексті впровадження засад Болонської декларації у вищій медичній школі /О.П. Волосовець// Медична освіта.-2005.- № 2.-С. 12-16.
3. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення занять в медичних вузах (методичний посібник). - Київ.- 2006.-353 с.
4. Ніколаєнко С.М. Вища освіта і наука-найважливіші сфери відповідальності громадського суспільства та основа інноваційного розвитку /С.М. Ніколаєнко // Освіта України.- 2005.-№ 24.- С. 4-8.

Одержано 03.06.2013 року.